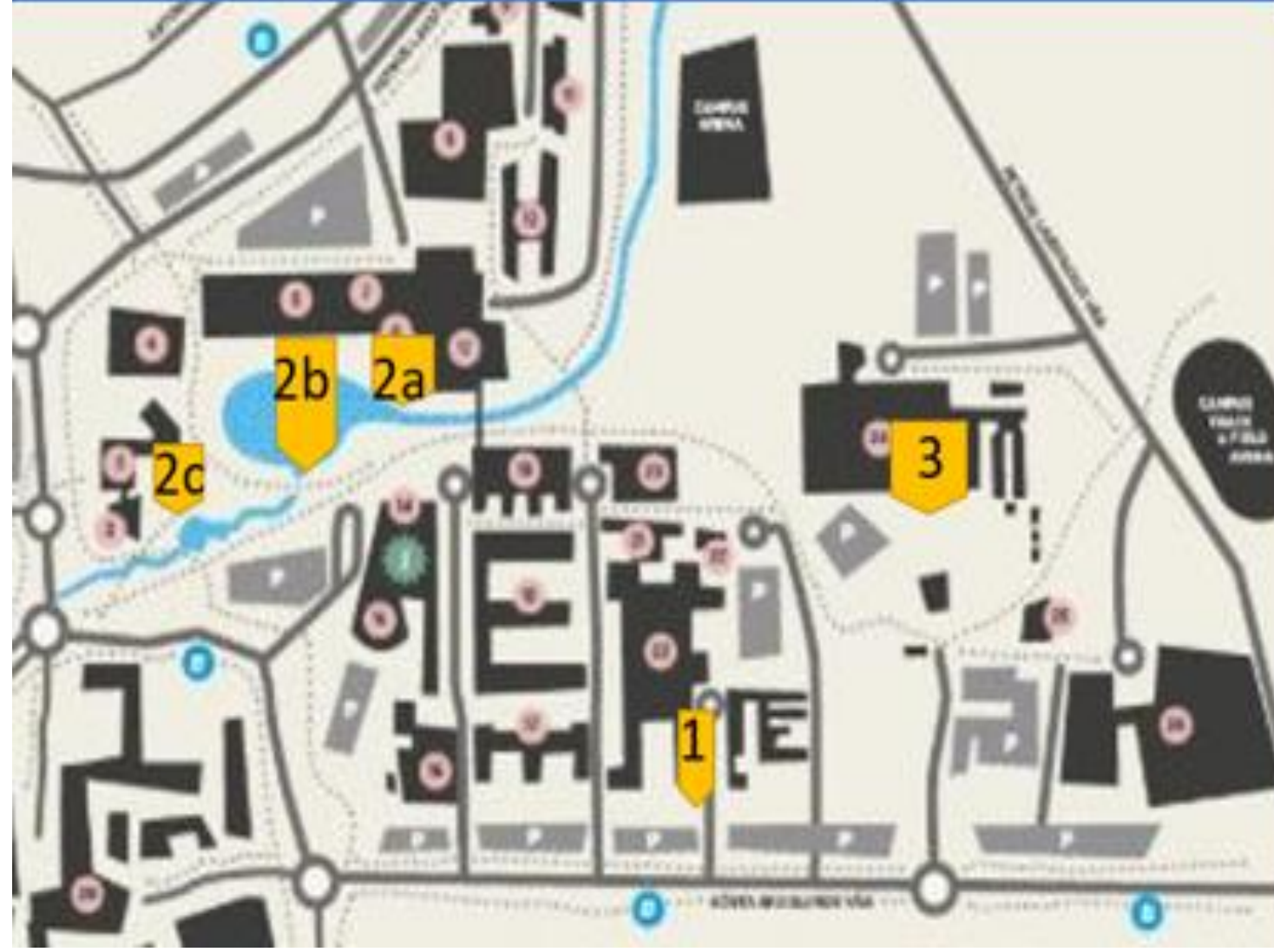

Umeå

Campus

- 1 växthuset
- 2a Universitetsdammen brygga
- 2b Universitetsdammen gångväg
- 2c Nära samverkanshuset
- 3 SLU

Metod

Observera i fält – gärna med förstöringsglas, vid behov fånga levande med burk burk eller håv, släpp sedan insekten. Ta bilder och analysera senare.

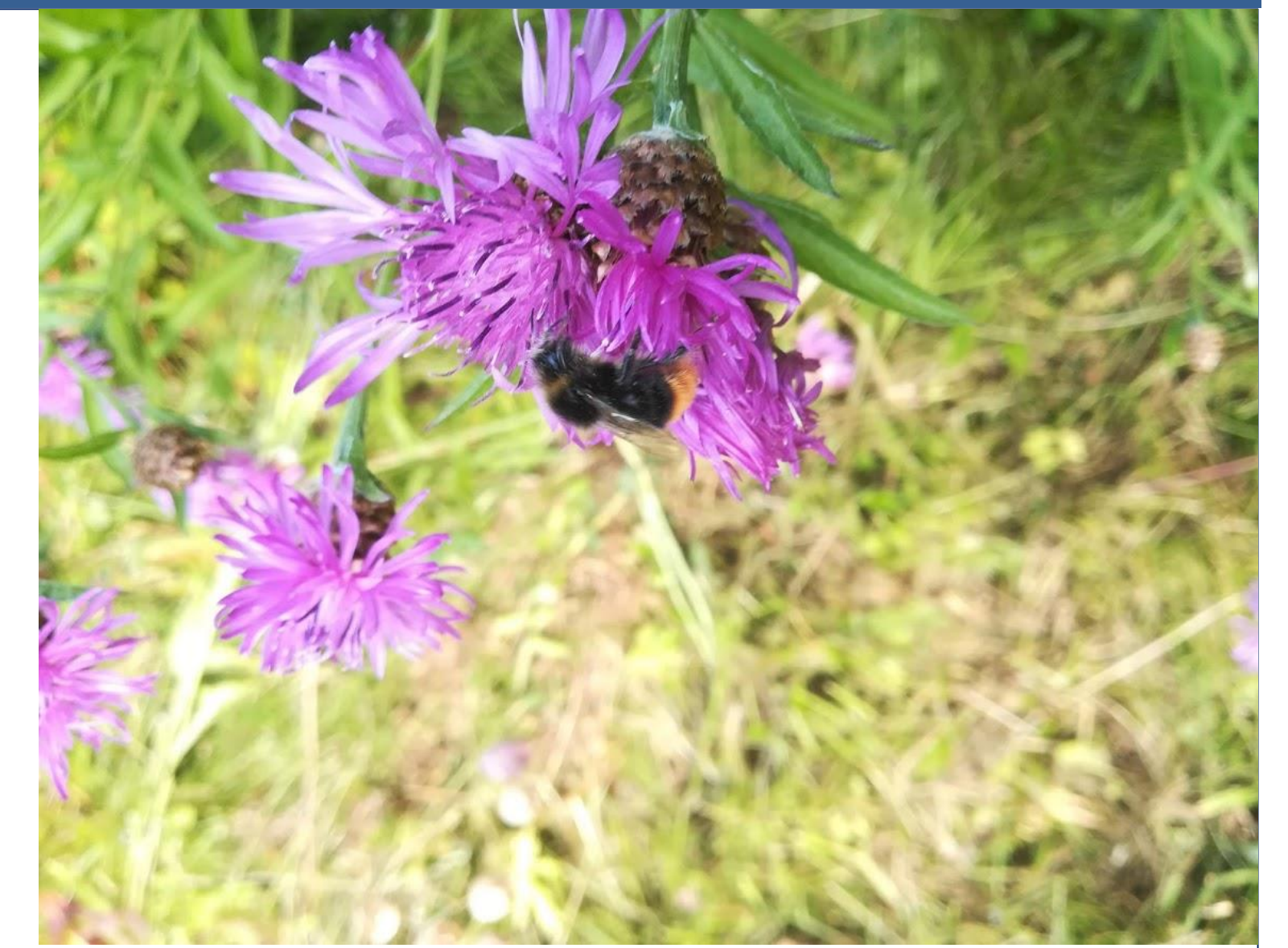
Förslag på faktaböcker för nybörjare:
- Humlor nyckel 'Sveriges Humlor – en fälthandbok' B.Söderström, Artfakta, ArtDatabanken, SLU
- Humlor i Sverige, B. Mossberg, B. Cederberg
- Fältnyckeln Dagfjärilar. Nationalnyckeln.

Mest observerade arter

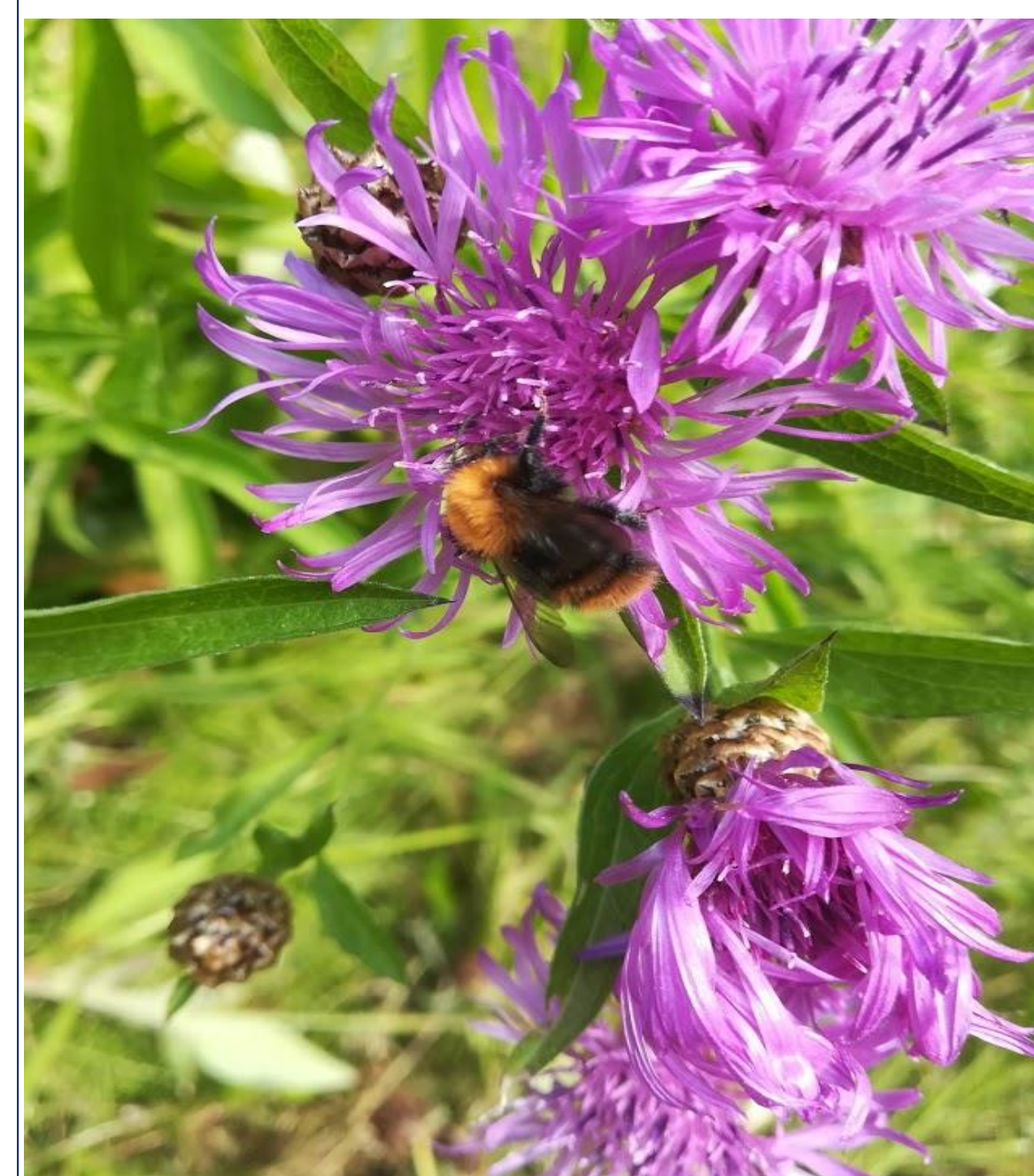
Stenhumla (*B. Lapidarius*) (M)

Fältkännetecken Arbetare och hane medelstora. Ibland rufsigt päls. Honor med intensiva färger: sammets svart kropp och neonorange rumpa. Honor har på bakbenen svarta hår, hane röda. Stenhumlans hane lätt igenkänd på gul nos, hjässa och krage. **Habitat** Öppna miljöer som åkerlandskap, stadsmiljöer och kusterna. Föda I vitklöver, tistlar och maskrosor. **Utbredning** Utbredning expanderar norrut

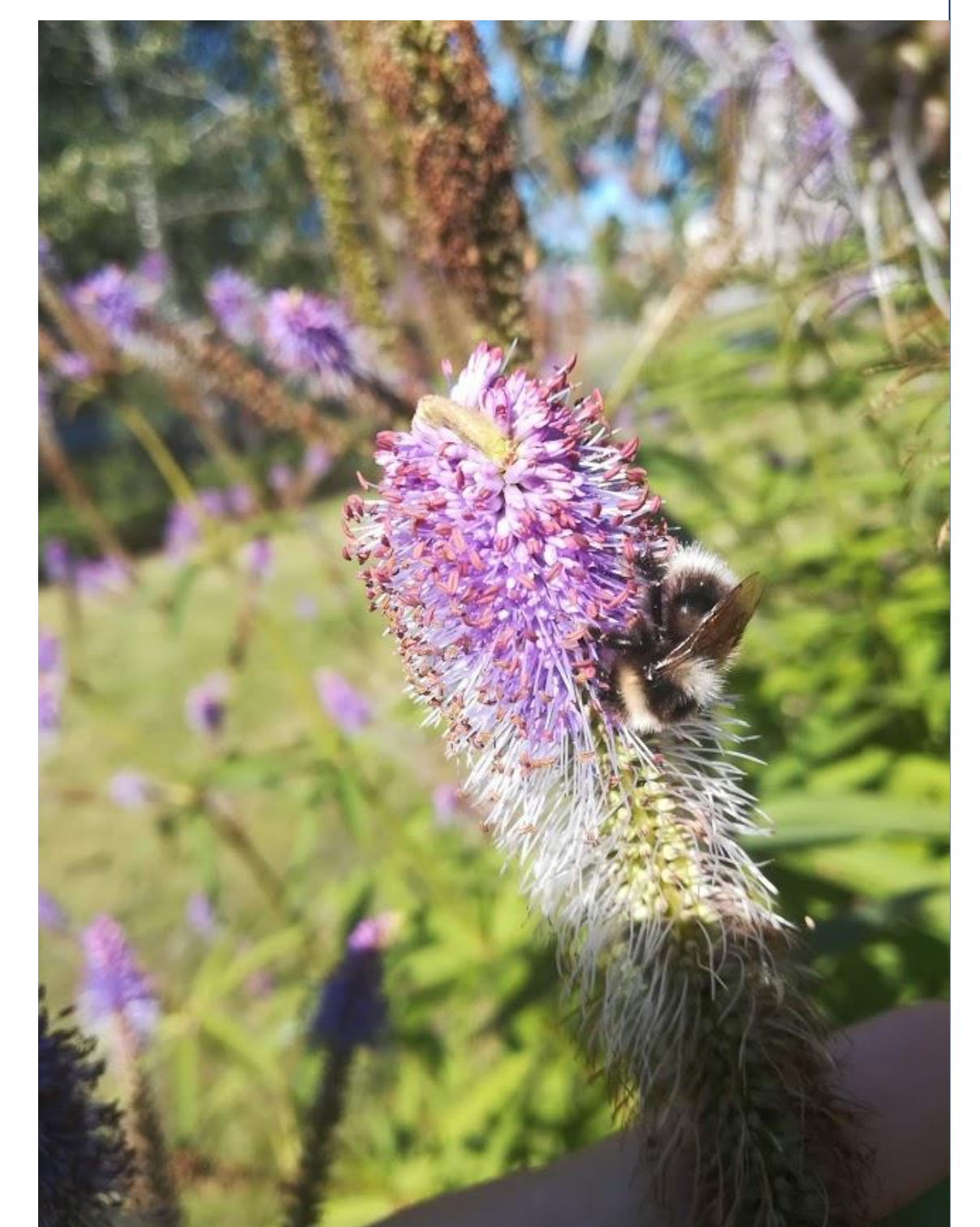
Åkerhumla (*B. Pascuorum*)

Fältkännetecken Hona och hane medelstora. Brun mellankropp och rumpa. Inblandningen av svarta hår på bakkroppens T2-T3. Inom denna underart Stor variation av utseendet. **Habitat** Såväl skogsdominerade som öppna landskap, t. ex. skogsbryn, parker, trädgårdar, betesmarker och vägkanter. Besöker t. ex. ärtväxter, tistlar och lavendel. **Utbredning** Mycket vanlig i hela landet

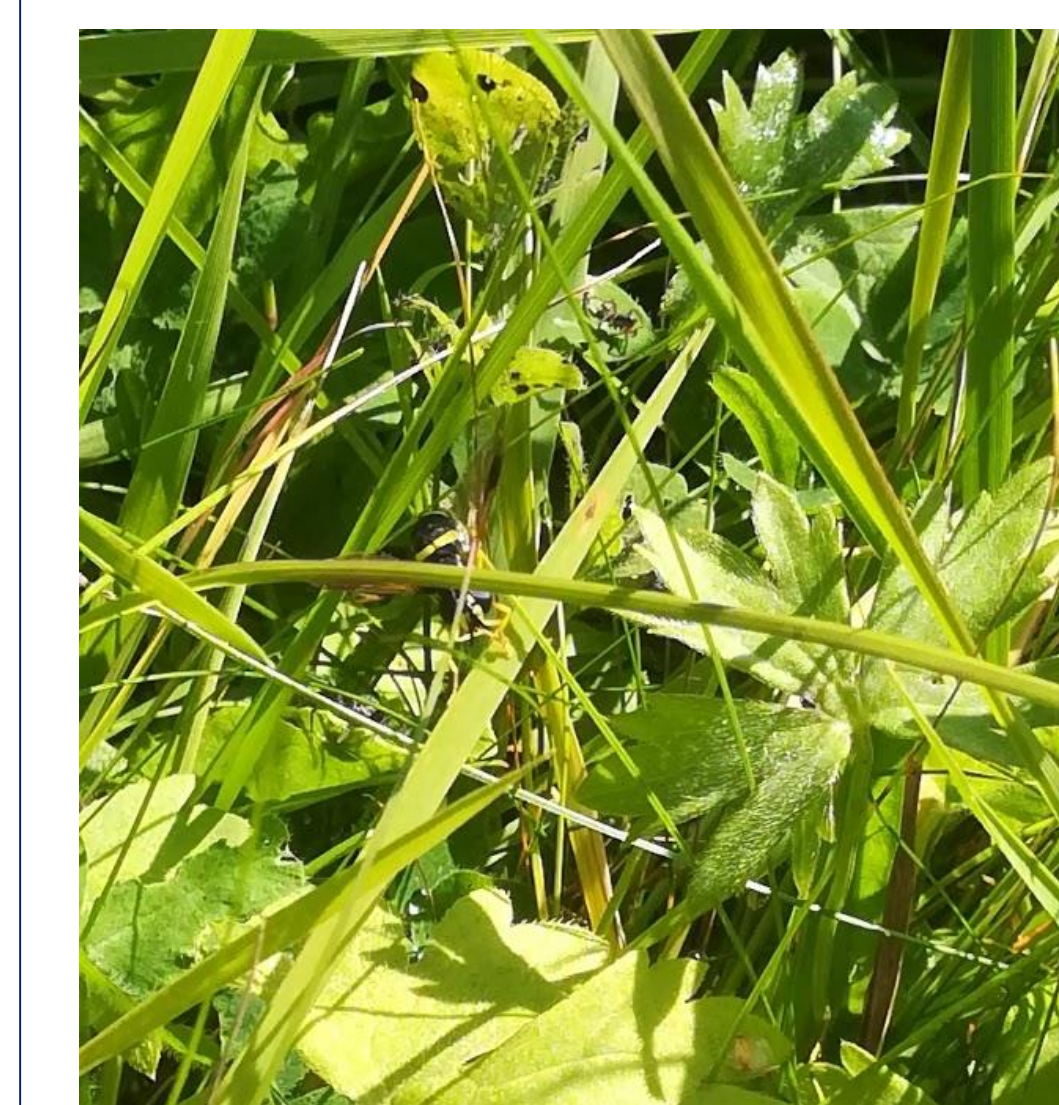
Ljus jordhumla (*B. Lucorum*)

Fältkännetecken Hona och hane medelstora. Inte så robust som mörk jordhumla, päls längre och ojämnare. Krage är citrongul, inte ockragul och lite bredare än hos mörk jordhumla. Hanen har ljusgult ansikte. Svarta partier har inblandning av ljusa hår. **Habitat** I alla typer av miljöer utom jordbrukslandskap. Hanar besöker kryddträdgårdens växter och ljung. **Utbredning** Mycket vanlig över hela Sverige.

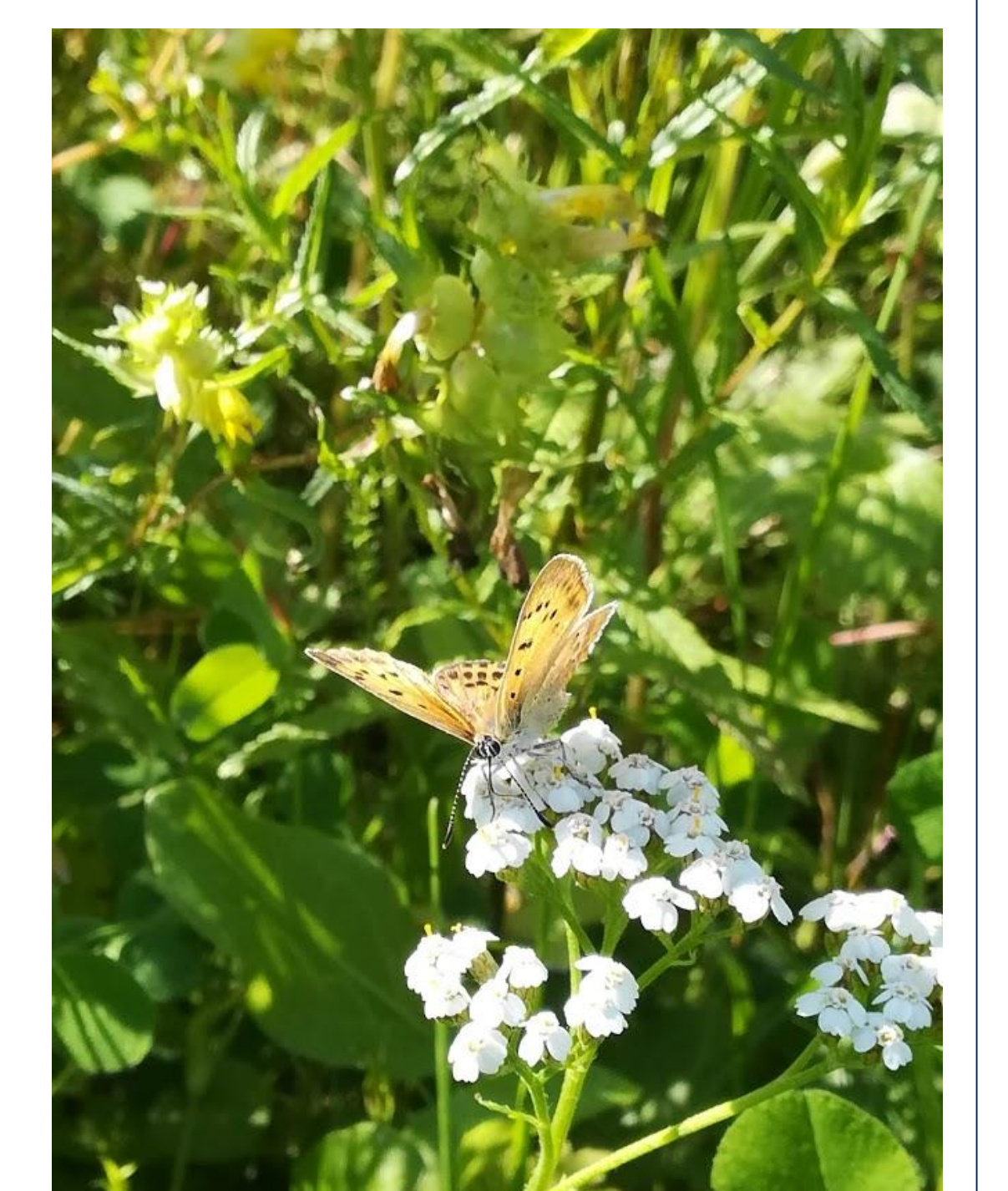
Blomflugor (Syrphidae)

Fältkännetecken Tvåvingar som ofta svävar i luften vid blommor, många efterliknar getingar, honungsbin och humlor i utseende **Habitat** I närheten av blommor med pollen eller nektar. **Utbredning** Finns i hela landet – beroende på art (finns ca 400 arter).

Fjärilar - allmänt (Lepoptera)

Fältkännetecken Två par vingar som är täckta med vingfjäll, sugande mundelar (ofta en snabel). Färger varierar mycket mellan arter och individer kan skifta lite i färg, honor och hanar kan ha olika färg och mönster. Två huvudkategorier: Dagfjärilar och nattfjärilar **Habitat** I alla typer av miljöer men framförallt öppnare områden med blommor. **Utbredning** Finns i hela landet – beroende på art (finns ca 2800 arter).

Exempel på observationer – version 1

Plats	Art Latin	Svenska
1 växthuset	<i>Bombus lapidarius</i>	Stenhumla
	<i>Bombus terrestris</i>	Mörk jordhumla
	<i>Bombus hypnorum</i>	Hushumla
2a Universitetsdammen brygga	<i>Bombus lapidarius</i>	Stenhumla
	<i>Bombus terrestris</i>	Mörk jordhumla
	<i>Bombus pascuorum</i>	Åkerhumla
	Syrphidae	Blomflugor
	<i>Volucella bombylans</i>	Humlelikblomfluga
2b Universitetsdammen gångväg	<i>Vespidae spp.</i>	Getingar
	<i>Bombus lapidarius</i>	Stenhumla
	<i>Bombus terrestris</i>	Mörk jordhumla
	<i>Bombus hypnorum</i>	Hushumla
	Syrphidae	Blomflugor
	<i>Leucozona lucorum</i>	Ljushårig lyktblomfluga
	<i>Chrysotoxum spp.</i>	Getingblomfluga
	<i>Vespidae</i>	Getingar
2c Nära samverkanshuset	<i>Leoptera</i>	Okänd fjäril
	<i>Heliconiinae spp.</i>	Pärlemorfjäril
	<i>Trichinius fasciatus</i>	Humblebagge
	<i>Bombus lapidarius</i>	Stenhumla
	<i>Bombus terrestris</i>	Mörk jordhumla
	<i>Bombus pascuorum</i>	Åkerhumla
3 SLU	<i>Bombus lucorum</i>	Ljus jordhumla
	<i>Bombus bohemicus</i>	Jordsnylthumla
	Syrphidae	Blomflugor
	<i>Volucella pellucens</i>	Fönsterblomfluga
	<i>Bombus lapidarius</i>	Stenhumla
	<i>Bombus terrestris</i>	Mörk jordhumla
	<i>Bombus pascuorum</i>	Åkerhumla
	Syrphidae	Blomflugor
	<i>Vespidae</i>	Getingar
	<i>Aglais urticae</i>	Nässelfjäril
	<i>Cynthia cardui</i>	Tistelfjäril

Exempel på vilda växter på universitetscampuset: Bergdunört, Bergsyra, Borstistel, Brännässla, Daggkäpa, Fackelblomster, Gatkamomill, Groblad, Gräbo, Grässtjärnblomma, Gårdsräppa, Hallon, Hundkåx, Höskallra, Knölklocka, Kråklöver, Kråkvicker, Kärringtand, Liten blåklocka, Maskros, Mjölke, Nysört, Praktört, Rödblåra, Rölleka, Skogsklöver, Smörblomma, Spirea, Strätta, Sumpmåra, Taggsallat, Timjan, Topplösa, Vitklöver, vägtistel, Åkertistel, Äkta Johannesört, Älgräs, Ängsfräken... Vidare inventering pågår!